

GLASNIK

DELOVNE SKUPNOSTI INDUSTRIJSKEGA MONTAZNEGA PODJETJA - LJUBLJANA

1. sept. 1969

St. 9 Leto III

REZULTATI POLLETNEGA POSLOVANJA PODJETJA IN OBRATOV

Doseženi uspeh ni naključen

S trdim delom in budnim spremljanjem gospodarskega dogajanja smo v prvem polletju presegli plan za 7,21 odstotka — Solidno delo in izpolnjevanje pogodbenih rokov sta poglavitni poroštvi za nadaljnji napredek in ugled

Kmalu bodo za nami vroči poletni dnevi, ko je velika večina naših delavcev uživala zasluženi letni oddih na morju, ob jezerih ali v gorah. Kljub temu pa je med tem poslovno življenje v podjetju teklo normalno naprej. Vso prvo polovico avgusta so samoupravni organi podjetja zasedali na rednih sejah in pretresali dosežene rezultate poslovanja v prvem polletju. Vsem, ki se teh razprav iz kakršnegakoli razloga niso udeležili, je namenjen ta članek — z željo, da bi bili z dobrim in stabilnim seznanjeni vsi naši delavci ne glede na to, ali so na delu doma ali v tujini.

Prvo, kar lahko že takoj na začetku povemo našim bralcem, je ugotovitev, da je bilo poslovanje podjetja kot celote in posameznih obratov zadovoljivo. Doseženi poslovni uspehi pa ni posledica naključja, pač pa trdega dela in budnega spremljanja vsega gospodarskega dogajanja, tako doma v podjetju kot tudi zunaj njega.

Tržni pogoji se dnevno zaostrejujejo, zato se podjetje srečuje na domačih in tujih tržiščih z vedno močnejšo konkurenco. Zaradi takšnega stanja je potrebno, da si podjetje tudi za bodoče zagotovi dostojno

pravilnosti, te trditve pa naj si vsak bralec ustvari sam, na podlagi podatkov iz analize poslovanja, ki jih navajamo v nadaljevanju članka.

VEČ DELA NA KLIMATSKIH NAPRAVAH IN ELEKTROINSTALACIJAH

Letna planirana vrednost proizvodnje in montažnih uslug znaša za celotno podjetje 211.030.000 din. Po planirani dinamiki je od tega zneska predvideno za prvo polletje 101.968.100 din realizacije, dejansko pa je bila ta dosežena v vrednosti 109.324.019 din. Letni plan je s tem dosežen do 51,8 %, polletni pa presežen za 7,21 % oziroma za 7.355.919 din. Letošnja polletna izvršitev je v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta večja za 19 milijonov 746.043 din ali za 22,04 %. Posamezni obrati so planirane polletne obveznosti, izraženo v odstotkih, izpolnili takole:

— CKV Ljubljana	123,60
— CKV Maribor	110,62
— CKV Koper	117,37
— Elmont	129,64
— TEN	116,76
— Trata	125,92
— Liv. Iv. gorica	121,92
— Proj. biro	138,89
— Avtopark	92,41
— Razvoj. služba	104,17
— DVI na konvert. področ.	112,98
— DVI na klirin. področju	53,83
— Proizvod. Trate za izvoz na klirin. področ.	55,88

Ta pregled pokaže, da so vsi obrati planirane obveznosti zadovoljivo izpolnili, razen avtoparka, ki plana ni dosegel zaradi delne pre-

usmeritve prevoznih storitev na tuja transportna podjetja in na prevoze z motornimi vozili, s katerimi razpolagajo obrati sami. Prav tako niso bile izvršene planske naloge montažnega obrata, ki posluje v inozemstvu na klirinškem

področju, kar pa je opravičljivo zaradi vremenskih razmer, ki v prvih dveh mesecih niso dopuščale izvajanja del. Zamujeno pa bo, kot predvidevajo, do konca leta mogoče nadoknaditi s pospešenim delom na tem gradbišču. Prav tako tovarna Trata iz objektivnega razloga ni izvršila plana proizvodnje za klirinško področje, ker je naročnik nepredvideno odpovedal pogodbo. Zaradi tega bo potrebno letni načrt v drugem polletju ustrezno popraviti.

Od dosežene realizacije odpade na eksterno 96 milijonov 825.810 din, na interno pa 12.498.209 din. Izvoz na konvertibilno področje je znašal 5.909.748 din, na klirinško področje pa 10.874.023 din in se je povečal napram prvemu polletju 1968 za 13.219.293 din, od tega na konvertibilno področje za 2.390.534 din ali za 67,9 %.

Po strukturi dosežene realizacije lahko ugotovimo, da so montažna dela, opravljena v državi, ostala po vrednosti na isti višini kot lani, medtem ko se je vrednost proizvodnje povečala za 5.308.296 din ali za 22 %. V montažni dejavnosti so napram lanskemu prvemu polletju v upadanju dela na instalacijah centralne kurjave in vodovodov, povečala pa so se dela na klimatskih napravah in elektroinstalacijah.

NA DOPUST V ZIMSKIH MESECIH!

Za doseženo bruto realizacijo je bilo zaposleno povprečno 2117 delavcev, ki so opravili skupno 2.144.807 učinkovitih delovnih ur, kar predstavlja 48,52 % planiranega učinkovitega delovnega časa za tekoče leto. Planirani letni učinkoviti delovni čas so posamezni obrati v prvem polletju dosegli procentualno takole:

— CKV Ljubljana	49,62
— CKV Maribor	46,74
— CKV Koper	49,90
— Elmont	47,30
— TEN	51,08
— Trata	40,70
— Liv. Iv. gorica	48,63
— Projekt. biro	46,99
— Avtopark	48,29
— Razvoj	40,53
— DVI na konvert. področju	57,97
— DVI na klirin. področju	50,69

Iz teh podatkov sledi, da je podjetje plan bruto realizacije glede na porabljene

(Nadalj. na 2. strani)

V zadnjem času odkrivajo tudi Ljubljano iz perspektiv, ki jih doslej nismo bili vajeni; panorama proti severu vključuje tudi našo poslovno stavbo

Na obisku
pri direktorju
mariborskega
obrata
Vladu Ulčarju
STRAN 4—5

mesto med našimi konkurenti, kar pa bomo dosegli predvsem s kvalitetnim, ter ob zahtevanih rokih opravljenim delom oz. s hitro dobavo kvalitetnih in cenovno izrednih izdelkov našim naročnikom.

Podjetje se je v preteklem obdobju skušalo teh načel dosledno držati in do neke mere vsestransko zadovoljiti vse naše naročnike. Zaradi takšne gospodarske politike je podjetje tudi letošnje prvo polletje zaključilo z dokaj uspešnim poslovanjem. Sodbo o

Doseženi uspeh ni naključen

(Nadalj. s 1. strani)

efektivne delovne ure presseglo za 6,76 %, kar je prav gotovo dober rezultat, saj so bila planska predvidevanja presežena. Po istem kriteriju ugotovljena procentualna izvršitev plana bruto realizacije za prvo polletje pokaže za podjetje številko 106,76, za posamezne obrate pa:

— CKV Ljubljana	117,97
— CKV Maribor	111,23
— CKV Koper	110,54
— Elmont.	128,82
— TEN	117,50
— Trata	119,85
— Liv. Iv. gorica	105,61
— Projekt. biro	138,92
— Avtopark	90,16
— Razvoj. služba	125,96
— DVI na konvert. področju	93,55
— DVI na klirin. področju	53,11

Od razpoložljivega delovnega časa je bilo porabljenega za efektivno delo 87,84 odstotka; 12,16 % pa je odpadlo na praznike, dopuste, bolezni in druge izostanke. Izgubljene delovne ure so bile skrajaj v celoti nadomeščene z nadurnim delom, saj je v prvem polletju vsak delavec opravil povprečno 118 nadur, izgubljeno pa je na enega delavca 124 ur. Od izgubljenih ur jih odpade (na posameznega delavca):

— za praznike	26
— za dopuste	44
— za bolezni	49
— za druge izost.	5

Upravni odbor podjetja priporoča vsem obratom, naj bi delavci izkoristili v prvih zimskih mesecih več dni letnega dopusta, saj so takrat montažna dela zaradi slabih vremenskih razmer zelo otežena. Smučarji — prisluhnite!

Razen tega sta upravni odbor in strokovni kolegij obravnavala tudi neopravičeno zamujanje ob prihajanju na delo, ki je pri podjetju zelo pogost pojav, zato je bil sprejet sklep, da je treba za take izostanke z dela predvideti v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ustrezne sankcije.

MERILA PO FAKTURIRANI REALIZACIJI

Razmerje med proizvodnimi in režijskimi delovnimi urami znaša 72,7:27,3 in je za 0,3 % slabše (na škodo proizvodnih ur) v primerjavi s istim obdobjem preteklega leta. Prav zaradi tega priporočata upravni odbor in kolegij vsem obratom, naj ne razpisujejo novih režijskih delovnih mest, ampak, če se le da, poiščejo ustrezne delavce

med že zaposlenimi v podjetju.

Dosežena realizacija na eno proizvodno delovno uro je znašala 67,33 din, planirana pa je bila v znesku 65,19 din. Ta presežek za 3,28 % pa je predvsem posledica povečanih cen nekaterih vrst materiala črne metalurgije.

Primerjalna analiza stroškov, ki so nastali v zvezi z fakturirano realizacijo med letošnjim in lanskim prvim polletjem, pokaže, da znašajo stroški za surovine in material izdelave 49,8 % od celotne realizacije in so od lani narasli za 0,22 %. Izkazano povečanje na videz ni veliko, vendar je treba pri tem pomisliti na skupno vrednost porabljenega materiala, ki bo po približni oceni znašala do konca leta 110 milijonov din. Znano je, da bodo cene izdelkov črne metalurgije v drugem polletju še narasle, saj so železarnam zvezni organi povečanje cen že odobrili.

Razen tega se je podjetje že lani odločilo povečati odpisne stopnje osnovnih

sredstev, s čimer se je amortizacija povečala na vsakih 100 din realizacije za 0,37 din ali za 32,7 %.

Pomembno vlogo v strukturi stroškov imajo tudi družbene dajatve in razni drugi stalni stroški, ki se ne nanašajo neposredno na proizvodnjo, saj znašajo na 100 din realizacije 5,62 din, kar je za 10,20 % več kot lani v istem času. Kljub naštetim povečanjem pa je podjetju uspelo letos znižati tiste stroške, na katere ima možnost vplivati z varčevanjem in dobrim gospodarjenjem. Zato so letošnji skupni stroški napram lanskim na 100 din izvršene realizacije za 0,87 % nižji. Doseženi uspeh se odraža v povečanem dohodku in s tem v zvezi neposredno tudi v višjih osebnih dohodkih.

Po periodičnem obračunu za prvo polletje je letošnji celotni dohodek v primerjavi s tistim iz istega obdobja preteklega leta večji za 15,17 %, saj je znašal 133.389.286 din. Dosežen je bil na osnovi fakturirane realizacije, kot je to za le-

tos predpisano, lani pa se je ugotavljal po plačani realizaciji. Razen tega vsebuje tudi vso neplačano realizacijo iz preteklega leta, zato je presežek tako visok.

DELOMA SPREMENJENA STRUKTURA DOHODKA

Od doseženega celotnega dohodka so znašali poslovni stroški 65,6 %; ostanek 34,4 % pa je dohodek, ki je za 22,4 % višji od ustreznega lanskega. Po novem zakonu o delitvi dohodka se ta ne deli več na osebne dohodke in bruto sklade, temveč vsebuje še nekatere druge elemente, ki so prej spadali med poslovne stroške. Struktura dohodka je torej spremenjena in vsebuje poleg bruto osebnih dohodkov in skladov še bančne stroške in provizije, zavarovalnine, članarine obresti od poslovnega sklada in kreditov, del prometnega davka, dodatni prispevek za socialno zavarovanje, prispevek za uporabo mestnega zemljišča in vodni prispevek.

Po našem pravilniku o delitvi dohodka odpade od

doseženega dohodka 80 % za bruto osebne dohodke in 20 % za bruto sklade. To delitveno razmerje je bilo upoštevano tudi letos, vendar na ta način, da so bili iz doseženega dohodka najprej izločeni vsi elementi, ki so lani spadali med poslovne stroške. Po takem računu je 80 odstotni znesek, ki je namenjen za bruto osebne dohodke, pressegel v preteklih 6 mesecih že izplačane akontacije za 2.352.257 din. Od tega zneska je bilo na osnovi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in sklepov samoupravnih organov izločeno 2 % ali 716.462 din v rezervni sklad za osebne dohodke podjetja. Ostanek v znesku 1.635.795 din so bruto osebni dohodki, ki bodo razdeljeni kot presežek za prvo polletje. Zaradi slabega dotoka finančnih sredstev na žiro račun podjetja in nepokritih obveznosti do naših dobaviteljev so samoupravni organi sprejeli sklep, da se doseženi presežek osebnih dohodkov izplača delavcem v septembru.

UDELEŽBA OBRATOV PRI PRESEŽNEM DELU

Razdelitev presežnega dela osebnih dohodkov na obrate temelji na doseženem dohodku in že izplačanih osebnih dohodkih. Zaradi tega je udeležba posameznih obratov pri delitvi različna:

	din
— CKV Ljubljana	321.197
— CKV Maribor	234.333
— CKV Koper	42.753
— TEN	214.752
— Elmont.	338.477
— Trata z Iv. gorico	254.721
— Projekt. biro	39.862
— Skupne službe	189.700

Skupni znesek predstavlja približno 50 % enome-sečnega bruto osebnega dohodka, računano od osnove, dosežene v letošnjem prvem polletju.

Doseženi poslovni uspeh je torej še kar dober, vendar nas to ne sme zadovoljiti, saj se pogoji poslovanja vedno bolj zaostrujejo. Na tržišču se bomo lahko uveljavili tudi v bodoče le s kvalitativnim in cenovnim delom oz. izdelki naše proizvodnje. Važno pri tem je tudi to, da opravimo dela in dobavimo blago naročnikom v določenih rokih.

Vse te zahteve pa so pogojene z varčevanjem, disciplino in medsebojnim sodelovanjem vseh članov delovne skupnosti. Prav gotovo ni med nami nikogar, ki ne bi bil voljan tudi v bodoče skrbeti za nadaljnji razvoj in uspeh podjetja, saj bomo s tem izboljšali tudi svoj življenjski standard.

Kadrovske spremembe

Skladno s sklepi ODS in CDS pričenjamo v tej številki z rednim objavljanim popisom tistih članov delovne skupnosti, ki so v teku preteklega meseca zapustili podjetje oz. s podjetjem sklenili delovno razmerje.

Za mesec julij objavljamo ta popis v tej številki.

ODSLI

CKV Ljubljana
Malter Andrija — KV monter vod. inst. — odpovedal
CKV Maribor
Hrastnik Franc — KV monter c. k. — samovoljno
Elektromontaža
Gorjup Janez — KV el. monter — sporazumno
Brulje Anton — VK el. monter — sporazumno
TEN
Alibašič Emil — KV delav. v sklad. — sporazumno.
Trata
Ogrin Janez — PK delavec — odpovedal
Gomboc Anton — KV ključavničar — odpovedal
Livarna Iv. gorica
Lah Ivan — VK kotlar — odpovedal
Jarc Milan — kotlar — odpovedal
NDR
Dedić Ekrem — NK delavec — samovoljno
Zajdel Gvido — NK delavec — samovoljno
Zah. Berlin
Zaman Franc — KV el. mont. — samovoljno
Globčnik Franc — KV el. mont. — samovoljno
Uprava
Hočevar Frido — direktor nabavne službe — odpovedal
Kosec Marija — snažilka — invalid. upokojena

PRISLI

CKV Ljubljana
Kadunc Anton — NK delavec
Zavrl Franc — KV klepar
Novinec Vitomer — NK delavec
Gregor Ivan — NK delavec
Grabljevec Albin — NK delavec
in 46 vajencev
CKV Maribor
9 vajencev
CKV Koper
Prodan Stanko — KV monter vod. inst.
Kudrnovsky Karlo — KV monter vod. inst.
Grizon Bruno — NK delavec
Poroša Evgen — NK delavec
in 5 vajencev
Elektromontaža
Arnsšek Metka — ekonomski tehnik, pripr.
Polenič Metka — tehnični risar
Martinc Anton — NK delavec

TEN

Pajk Jože — KV električar
Zadnik Milan — NK delavec
in 12 vajencev

Trata

Slak Alojz — KV ključavničar
Sturm Aleš — VK ključavničar
Jeranko Janez — NK delavec
Novak Jože — NK delavec
Likozar Janez — NK delavec
Zabjek Marjan — NK delavec
Vaupotič Franc — NK delavec
Klemen Marjan — NK delavec
in 16 vajencev

Livarna Iv. gorica

Sadar Franciška — NK delavka — jedrarka
in 1 vajenec
Projekt. biro
Artinak Branko — strojni tehnik — pripr.

Razvojni sektor

Vodnik Miroslav — tehnični risar
Uprava
Rus Lidija — ekonom. tehnik — gosp. rač. sektor
Marn Cecilija — referent za izvoz-uvoz

Andra Foršnarč iz kadrovskega oddelka redno vodi tudi centralno evidenco »odšli« — prišli.

Delo in sklepi organov upravljanja

Kljub temu, da je bil avgust mesec dopustov in počitnic, so se v tem času sestali na sejah vsi organi upravljanja — upravni odbor in centralni delavski svet, pa tudi obratni delavski sveti.

Zaključili smo prvo polletje tekočega poslovnega leta in sestavljen je bil periodični obračun poslovanja v prvem polletju. Zato je bila glavna tema razpravljanja analiza poslovanja, izvršitev plana proizvodnje v I. polletju in primerjava z istim obdobjem preteklega leta ter finančni obračun.

Na podlagi poročil tov. Kosija in Remca so organi upravljanja ugotovili, da je bilo poslovanje posameznih obratov in podjetja kot celote povsem uspešno. Podrobnih podatkov v tem sestavku ne bomo navajali.

Upravni odbor se je sestel že 31. julija. Po obravnavanju analize poslovanja je sprejel nekaj sklepov, opozoril in navodil.

Po mnenju UO je fluktuacija delavcev previsoka, zato naj obrati ugotove in odpravijo vzroke tega pojava. Tudi plan dopustov je treba za prihodnje leto urediti tako, da bo več dopustov izkoriščenih v prvem polletju.

Kljub razmeroma ugodnim rezultatom poslovanja naj obratni delavski sveti podrobneje razpravljajo o tem in sprejmejo ustrezne ukrepe za izboljšanje poslovanja v drugi polovici leta, zlasti pa za znižanje poslovnih stroškov.

V zvezi s polletnim finančnim obračunom je UO sprejel za CDS predloga:

● da se sredstva, ki po delitvi dohodka pripadajo posameznim skladom, začasno — do zaključnega računa — uporabljajo kot obratna sredstva;

● da se iz sredstev še neizplačanih osebnih dohodkov iz prvega polletja 2% celotne vsote izloči v rezervni sklad osebnih dohodkov in da se ostanek teh sredstev izplača delavcem v mesecu septembru kot presežni osebni dohodek.

Oba predloga je CDS sprejel.

UO je poročal tov. Kosi o delitvi obratnih sredstev na posamezne obrate in o stanju terjatev in obveznosti ter v zvezi s tem opozoril na skrajno previdnost pri prevzemanju del pri podjetjih, ki svoje obveznosti neredno plačujejo, prav posebej pa še pri podjetjih, ki niso likvidna.

Razlika v sredstvih, ki je bila ugotovljena po izvršeni reviziji zaključnega računa za leto 1968 v znesku 49.582,10 din v korist dohodka podjetja, naj se prenese v sklad skupne porabe in uporabi za gradnjo ali nakup stanovanj za socialno šibke člane kolektiva.

CENTRALNI DELAVSKI SVET se je sestel na seji dne 18. avgusta.

Na dnevnem redu je bilo razpravljanje o analizi poslovanja v prvem polletju tekočega poslovnega leta, o realizaciji in izvršitvi plana ter o finančnem obračunu. Obravnavali so tudi splošno gospodarsko in finančno problematiko podjetja.

Tudi po mnenju CDS so rezultati poslovanja v prvem polletju ugodni.

Delo za celotno podjetje je s pogodbnimi zagotovitvami do konca leta, komercialna služba pa je zadovoljena, da sklne nadaljnje pogodbe, tako da bo delo zagotovljeno tudi za prve mesece prihodnjega leta.

CDS je nato sprejel še nekatere dopolnitve pravilnika o delitvi osebnih dohodkov po predlogu centralne komisije za osebne dohodke in obratnih delavskih svetov.

Glede povrnitve stroškov za vožnjo na delo in z dela, v zvezi s povečanjem prevoznih tarif, je CDS sklenil, naj pristojna strokovna služba do prihodnje seje napravi potrebne analize in sestavi ustrezen predlog.

Glede izdajanja časopisa »Glasnik« je CDS sklenil, naj časopis, glede na to, da je koristen in za člane de-

Pristanišče in železnica pomenita za Koper okno v svet

S tem pa so tudi močno narasle potrebe po poslovnih prostorih. Zrasla so skladišča in dve mogočni poslovni stavbi — ena poleg druge. Stavbi sta moderne izvedbe, zato sta zahtevali tudi sodobne instalacije za gretje in prezračevanje. Razen tega sta zgrajeni v tistem predelu mesta, kjer v poletnem času sonce neusmiljeno pripeka na velike steklene površine, pozimi pa burja pogosto prizadene kako škodo.

Naše podjetje je pri ureditvi teh dveh objektov sodelovalo z instalacijami vode in centralne kurjave ter montažo kotlovnice in prezračevanja. Dokončna kolavdacija teh naprav je bila opravljena v zadnjih julijskih dneh.

Za stavbo Intereurope smo opravili pri vodovodni instalaciji dela v vrednosti nad 85.000 din in pri radiatorskem ogrevanju za 131.000 din. Vgrajeno je bilo 619 m² radiatorjev »Trika«, proizvod EMO iz Celja, in skupno 86 raznih sanitarij.

Vrednost del za drugega investitorja — koprsko Luko — je znašala pri centralni kurjavi 219.000 din in pri vodovodnih instalacijah 148.000 din. Opremo za kotlovnico je investitor uvozil sam.

Sedaj grade dodatni del poslovnih stavb, vendar so ta dela šele v začetni fazi. Ze zgrajeni stavbi pa sedaj zasedajo Carinarnica, Luka, Intereuropa in Transjug, torej podjetja, s katerimi imamo tudi sicer mnogo poslovnih stikov.

A. H.

lovne skupnosti zanimiv, še naprej izhaja mesečno, in sicer načeloma na 8 straneh. S tem je CDS potrdil ustrezne predhodne sklepe ODS.

OBRATNI DELAVSKI SVETI

Tudi vsi obratni delavski sveti so se ukvarjali predvsem z analizo polletnega poslovanja.

Na anketo uredniškega odbora »Glasnika«, ali časopis v sedanji obliki člani kolektiva berejo in se zanj zanimajo, ali vsebinsko ustreza in kolikokrat na leto naj izhaja, so vsi ODS izrazili mnenje, da je časopis koristen in potreben in da ga delavci berejo z zanimanjem. Predlagajo, naj časopis izhaja vsak mesec na 8 straneh. Glede vsebine so bila mnenja večinoma soglasna, da ta ustreza. Le ODS Maribor je mnenja, da je vsebina »nekoliko monotona«, ker ima preveč »uradno obliko«. ODS tovarne Trata je menil, da vsebina sicer ustreza, da pa naj bodo v Glasniku objavljeni še važnejši sklepi ODS ter podatki o delavcih, ki vstopijo na delo oz. zapuste podjetje. ODS TEN pa predlaga, naj bi vsebino poprestrili s tem, da bi objavljali več strokovnih člankov iz dejavnosti podjetja.

Posebej naj navedemo še nekatere važnejše sklepe posameznih ODS:

CKV LJUBLJANA

— dopuste je treba čim več izkoristiti že v prvem polletju;
— razen strokovnjakov naj se v bodoče na delo ne sprejema novih režijskih delavcev;
— potrdi se finančni plan HTV-službe za leto 1969 v višini 150.000 din.

ELEKTROMONTAŽA

— sprejme se predlog HTV-službe za zaščitna sredstva in za pojačano prehrano;
— odobri se udeležba štirih delavcev obrata na posvetovanju Zveze elektroinženirjev in tehnikov Hrvatske.

CKV-MARIBOR

— zaradi odhoda Antona Dremlija iz podjetja ODS predlaga kot novega člana UO podjetja ing. Hinka Kovača, za namestnika pa Franca Lešnika;
— sprejme se plan HTV-službe v višini 2640 din;
— oddelku za narodno obrambo SO Maribor se odobri prispevek za leto 1969 v višini 5% enomesečnih osebnih dohodkov v letu 1968;
— v požarnovarnostno komisijo so bili imenovani ing. Roman Kučej kot predsednik ter Jože Božič, Maks Meršnik, Marcel Mejač in Ivan Lorenčič kot člani.

TRATA

— stanarina v samskem domu v Iv. gorici ostane neizpremenjena, po potrebi bodo prostore prebelili, obrat pa bo kril stroške za kurjavo;
— do prihodnje seje je izde-

tati točen seznam tistih delavcev skupnih služb, ki prejema-jo osebne dohodke v breme obrata Trata;

— sindikalni organizaciji na Trati se odobri dotacija 3000 dinarjev, v Iv. gorici pa 2000 dinarjev;

— na prihodnji seji bodo obravnavali vprašanja v zvezi s poslovanjem razvojnega oddelka.

TOVARNA ELEKTRONAPRAV

— tehnični sektor naj ugotovi, kateri stroji so nerentabilni, in o tem poroča na prihodnji seji;

— rezkalni stroj se odproda obratu Trata;

— osnovna sredstva se lahko prodajajo in nabavljajo le po predhodni odobritvi ODS;

— sprejme se finančni plan HTV-službe za leto 1969;

— posebna komisija naj sestavi predlog za stimulacijo režijskih delavcev obrata;

— terensko delo delavcev TEN se šteje za službeno potovanje, zato naj ostanejo dnevnice do 30 din neokrajane, tehnični sektor pa je dolžan skrbeti, da bo takih potovanj čim manj in da bodo čim krajša.

G. K.

IMP Glasnik izdaja delovna skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja, Ljubljana. Izhaja mesečno v 2500 izvodih. Uredništvo in uprava, Ljubljana, Titova 37. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Edvin Stepančič, odgovorni urednik Aleksander Perdan. Tisk in klišej: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani

»Iščemo nova pota in delamo tisto, česar drugi ne zmorejo!«

Maribor je bil cilj mojega potovanja, upravno in kulturno središče Štajerske, znano po najbolj zdravem podnebju vzhodnega slovenskega ozemlja. Vendarle smo dočkali, da je cesta iz Ljubljane v Maribor nekoliko boljša. Potovanje je prijetnejše. Utegnem opazovati dvignjeno zeleno Pohorje. Ptujsko polje ostaja za menoj. Tam neke morajo biti vinorodne Haloze...

Nekoliko prometnih ugank in že stojim na lepo urejenem dvorišču ob Gregorčičevi ulici. Označeno je z belimi črtami za parkiranje avtomobilov pred preurejenim poslopjem našega obrata v Mariboru.

Formalni sprejem zamenja krepak stisk direktorjeve roke. Delovna miza, fotelj in rahla nervoza pri obeh...

Kljub temu se direktor Ulčar ne da motiti. Ob njem kalkulanta pa toliko manj: dopoveduje, primerja celo... išče, najprimernejšo rešitev. Nenadoma direktor odloči in sodelavec zadovoljno zapusti sprejemni prostor. Ostaneva sama. Pričneva razgovor. Tovariš Ulčar pojasni:

»Glavni direktor Krumpak mi je pred enaindvajsetimi leti dejal, Lado, za pol leta boš šel v Maribor. In kaj se je zgodilo? Enaindvajset let je že, odkar sva zapustil delovni pro-

stor v Metelkovi ulici. Tam sem delal ob ing. Likarju in sem mu še danes za marsikaj zelo hvaležen. Razumeli boste, da do nedavnega nisimo poznali rotacije, sprejemali smo le dolžnosti in jih tudi izpolnjevali.«

Odlotil sem se za direktno vprašanje:

● **Tovariš direktor, ali ste v teh 21 letih dosegli tisto, kar ste želeli v vašem obratu?**

Odgovor je sledil tako hitro, da sem bil kar nekoliko presenečen.

»Ne! Celo sam se sprašujem, kaj bodo rekli tisti, ki še pridejo za menoj. Ne vem, ali bodo zadovoljni z dosedanjim razvojem obrata v Mariboru. Prav iz tega razloga moram in skupni načrti obrata še niso izpolnjeni. Vem, kaj hočem in vem, kaj moram še opraviti. Ekonomska enota mora biti sposobna, da lahko živi v vsakem primeru.«

KVALITETNA MONTAŽNA DEJAVNOST

Nekoliko se je zamislil, prelistal lastne zapiske in zdelo se mi je, da hoče povedati mnogo več.

»Ko sem prišel v Maribor, za tistih obljubljenih 6 mesecev, nas je bilo komaj za dobro desetino. Po dolgoletnem delu danes že lahko zabeležimo: 275 zaposlenih. Njihova strokovna struktura se je zelo izboljšala, temu primerno pa tudi kvaliteta naše montažne dejavnosti. Zapišite: 5 diplomiranih inženirjev druge stopnje, 3 inženirji prve

stopnje, 8 strojnih tehnikov, 5 z ekonomsko srednjo šolo in 1 z ekonomsko višjo šolo. Ob tem podatku ne morem pozabiti podpore, ki jo je naš obrat vedno užival pri glavnem direktorju Stanku Krumpaku, in nesebične pomoči, ki nam jo je dajal tov. Franc Cemernjak.«

● **Dovolite, kako pa danes stojite z montažno dejavnostjo v obratu?**

Njegove oči so na hitro preletele podatke, ki jih je imel pred seboj. Za bralce je namenil naslednji odgovor:

»Montažno dejavnost sestavlja predvsem centralna kurjava — 65%, vodovoda je veliko manj — 31,05%, ter projektivne storitve — 3,05%. Toda kaj, na sedežu obrata, v Mariboru, opravimo le 33% vseh montažnih storitev, 67% naših storitev pa se deli na polovico, za Štajersko in za območje ljubljanskega tržišča. Povedati želim, da je za nas tržišče v Mariboru pre-

majhno. Razumljivo je tudi, da je pač Ljubljana potencialno tržišče. Menim, da sem s tem dokaj preprosto vse povedal...«

MED NAJSODOBNEJŠIMI V SLOVENIJI

»...Ob robu še to: v zadnjih letih zasledimo razvoj sorodnih lokalnih podjetij na Štajerskem. Tam nam jemljejo sicer le manj zahtevna dela, toda kljub temu je njihov obstoj za nas občuten. Ta manjša obrtna instalcijska podjetja uživajo pomoč in razumevanje pri lokalnih gospodarskih organih in se, razumljivo, razraščajo ter zaposlujejo tudi po 50 in celo do 100 ljudi. Iz tega sledi, da moramo skrbeti še naprej za to, za kar smo v precejšnji meri že poskrbeli: da iščemo vedno nova pota in delamo tisto, česar drugi ne zmorejo. Tu mislim predvsem na zasedbo inženirsko-tehničnega kadra. Le-ta je sposoben izvajati in usmerjati še tako zahtevna tehnična dela. Naš projektivni biro je danes že dober utečen, tako da sodi poleg ljubljanskega med najsoodnejše v Sloveniji. Ob gradnjah novih objektov vse močnejše postavljajo zahteve po klimatizaciji. Prav tu pa smo v našem obratu še premalo storili. Zato sodi tudi ta dejavnost za naš obrat v perspektivni plan...«

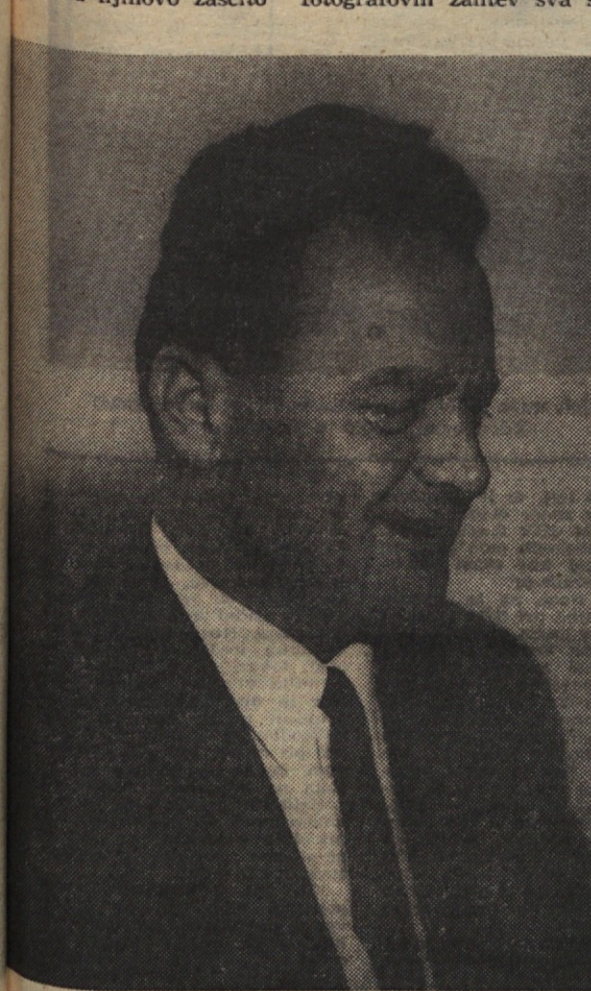
Predah v razgovoru je napravil daljši telefonski razgovor. Ponovno je šlo za neka dela montažne dejavnosti, povezana z izdelavo ustreznih projektov. Izkoristil sem to priliko in — ko je direktor Ulčar odložil slušalko — vprašal:

● **Kakšen pa je plan vašega dela za naslednje obdobje?**

Nasmejano, vedro in sproščeno je odgovoril:

»Zdravi odnosi našega kolektiva v Mariboru so garancija za izvedbo še marsikaterih nalog v prihodnjih letih. Tu poudarjam, da sodi v plan dela naša skupna odgovornost, da izboljšamo življenjski standard monterjev na gradbiščih. Vrsta let skupnega dela z monterji, ki imajo v našem obratu povprečno delovno dobo kar 11 let, in sicer večinoma na terenu, je za

mi. Ti ljudje so pripravljani delati še naprej. Prav bomo morali nekaj narediti za njihovo zaščito

Vlado Ulčar

boljšanje delovnih pogojev ter življenja na terenu...«

»...je še nekaj omeniti, kar je premislil. Dejal je stvar našega interesnega dogovora v podjetju.«

Ker me je zanimalo, da obrat v Mariboru zelo uspešno posluje in skoraj vedno na vrhu naše lestvice IMP, sem ga naslednje pojasnilo.

KOVAČNICA KADROV DELA NENEHNO

»Kaj preprosto,« je odgovoril tov. Ulčar, »skušamo kvalitetnejše opraviti vsa dela. Naša kovačnica kadrov nenehno dela.

Zaposleni se ne menjajo, ustaljeni so, trezno presojajo, katere dela bomo prevzeli. Skušamo se hitro prilagoditi vsem gospodarskim spremembam. Vedno iščemo nova pota in izpopolnjujemo notranjo organizacijo dela. Nočemo biti zapostavljeni v podjetju, s tem pa dokazujemo, da je obstoj obrata upravičen. Sledimo modernizaciji in na tehničnem področju ne želimo zaostajati. Vse to nam daje zadoščenje in končno tudi uspeh. S še več razumevanja v podjetju bi znali biti še boljši.«

Po opravljeni ceremoniji fotografiranih zahtev sva se

»Država v državi«

ali problemi okoli carine

Kadar nanese med ljudmi pogovor na uvoz določenega blaga ali na carinjenje, takrat skoraj zanesljivo pade tudi pripomba, češ, kaj hočemo, carina je pač »država v državi«...

Nedavno smo v našem koprskem obratu zelo težko pričakovali pretočnike, črpalke, kotle in drugo blago iz Italije, za montažo zimskega bazena v hotelu Parentium v Poreču. Investitor — »Plava laguna« iz Poreča, ki je prispeval devizna sredstva, je bil za to blago že silno nestrpen. Vedeli smo, da je pošiljka na poti, toda dopoldne ni bilo niti kamiona niti obvestila o prispetju. Vse je kazalo, da ta dan pošiljke ne bo.

Popoldne pa je težko pričakovano obvestilo prispelo. Nismo smeli odlašati, pošiljko je bilo treba nujno ocariniti. Eden je skočil po skladiščnika, drugi je šel delat družbo cariniku, da je ne »pobriše«, tretji pa iskat špediterja oz. carinskega deklaranta. K sreči je deklaranta špedicije Transjug njegova žena tako dobro vzgojila, da ji točno pove, kje hodi. Tako smo ga lahko ujeli...

Po carinjenju smo sami, ker nismo našli slučajno niti enega od naših monterjev, z združenimi močmi in pomočjo Italijanov ter predstavnikov Transjuga kamion tudi raztovorili.

Končna slika: gostilna, nekaj prepotenih mož ob prigrizku in domači kapljici, predvsem pa — dobre volje.

Da, v slogi je res moč!

A. H.

Bodice

Vodilni monter vajencu: »Če hočeš kdaj kaj pomembnejšega postati, moraš pridno delati in se učiti. Kaj misliš, zakaj noben vodilni monter ne pade z neba?«

Vajenec: »... Najbrž tam zgoraj nobenega ni.«

Mlada, pa neizpodbitna logika.

Celjsko GIP »Ingrad« je bilo zmagovalce letošnjih športnih iger gradbincev v Mariboru. V dnevnem časopisju pa smo po tem že večkrat brali, da »ponovno« razpisujejo delovno mesto gl. direktorja podjetja.

Ne more vsak imeti sreče in uspeha na vsakem področju.

Pred dnevi sta odgovorni urednik Glasnika in direktor plansko-analitiške službe sklenila stavo.

Direktor je namreč trdil, da bo novembra ti-

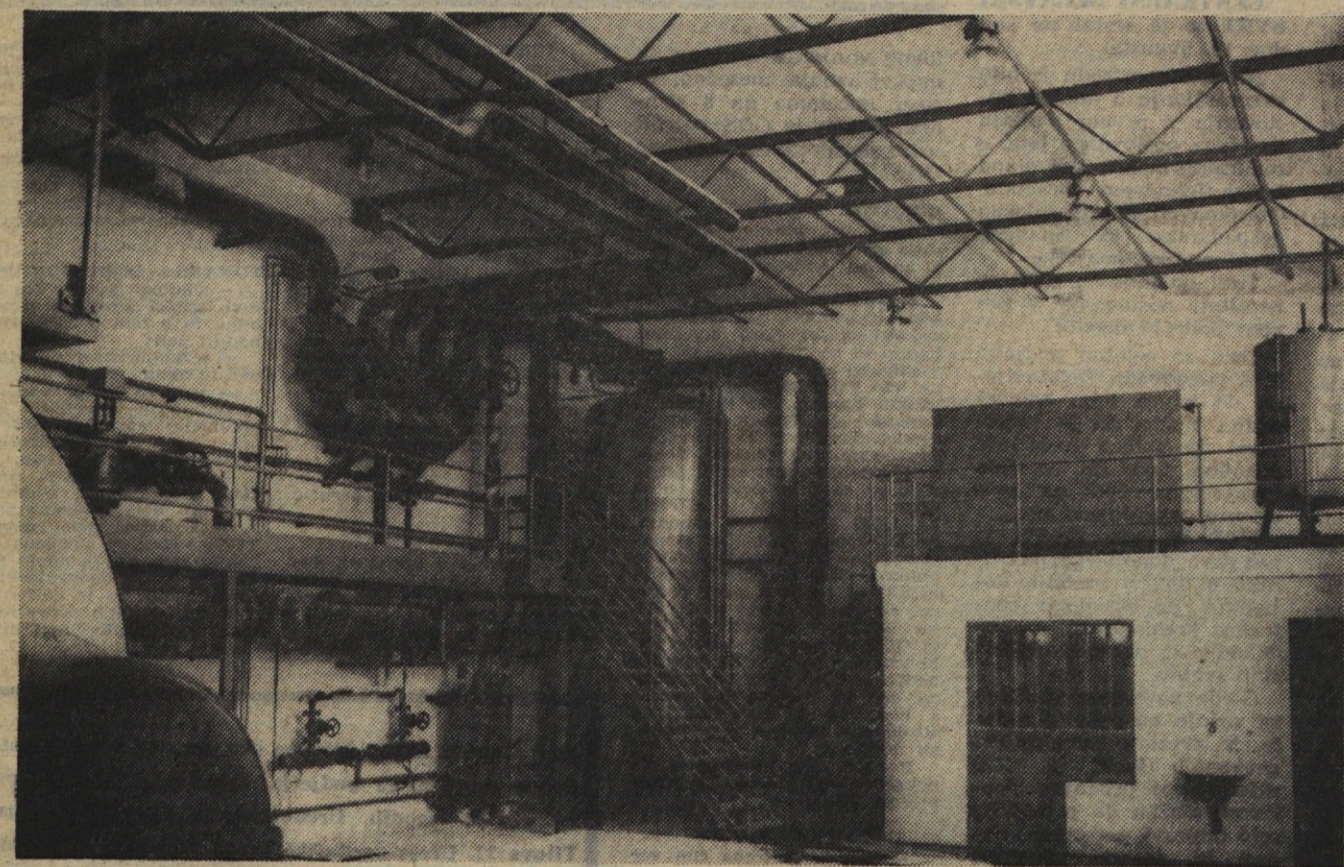
stih, ki ne bodo »prejeli« novouvedenega penala na futranje zamujanja, več kot tistih, ki ga bodo »dobili«, v negativnem smislu seveda.

Stava ne dosega višine maksimalnega penala, ki najresneje grozi — odgovornemu uredniku.

Vprašanje odgovornemu uredniku glasila delovne skupnosti: Zakaj ne pišete tudi ostrih kritičnih člankov o pojavih v podjetju?

Odgovor: Saj jih pišemo, samo objavljamo jih bolj poredko...

(Prosto po »Pavlihi«)

Del še nedokončane kotlarne, ki bo ogrevala hkrati več stanovanjskih objektov v Mariboru

MONTAŽA ZAHTEVNIH INSTALACIJ V ELEKTRONSKIH RAČUNSKIH CENTRIH

NOV LIST V SEZNAMU NAŠIH REFERENC

Z uvajanjem modernih elektronskih IBM računskih centrov v naši državi se je tudi naše podjetje s svojimi storitvami vključilo v montažna dela na teh tako zahtevnih objektih.

Obrat Elektromontaža je v letošnjem letu sodeloval pri montaži električnih instalacij treh takih objektov, ki že vsi uspešno obratujejo: Elektronski računski center podjetja »Prehrana« v Ljubljani, ERC Jugoslovanske poštne hranilnice v Beogradu in ERC Združenega železniškega transportnega podjetja v Ljubljani.

Delovanje takega centra je za posameznega koristnika nedvomno zelo pomembno, saj ima s pomočjo najrazličnejših računskih operacij teh aparatov točen in ažuren pregled nad stanjem vseh vrst sedaj zamudnih računovodskih, knjigovodskih in tehnično-računskih operacij, pri katerih je doslej delalo tudi do desetkrat več zaposlenih, kot jih za isto delo potrebuje novi računski center. Za primer naj navedemo samo obračunavanje vlog, dvigov in obresti nad milijon vlagateljev Jugoslovanske poštne hranilnice in finančno-tehnično kontrolo osebnega in tovarnega prometa Jugoslovanskih železnic na teritoriji ZZTP Ljubljana, ki obsega vso Slovenijo in Istro.

NAPRAVA ZA STABILIZIRANO NAPETOST

Pogoji za pravilno delovanje najrazličnejših elektronskih aparatov je po višini in frekvenci stabilizirana napetost. Zato ima vsak računski center svojo stabilizatorsko napravo, izvedeno zaradi precejšnje moči porabnikov (cca. 100 kW) običajno po rešitvi Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani. Stabilizatorsko napravo sestavljajo: asinhronski motor, napajanje iz omrežja, ki na isti osi poganja enosmerni generator; na posebnih ločenih temeljih pa je vezan na isti osi še enosmerni motor (napajanje od enosmernega generatorja), ki je namenjen za pogon sinhronskega generatorja, ta pa je vir stabilizirane napetosti ter napaja preko razdelilne omare tokokroge računskih strojev.

VSE VRSTE MODERNIH INSTALACIJ

Usklajenost delovanja vseh navedenih električnih strojev, ki sestavljajo stabilizatorsko celoto, je seveda dosežena s posebno izvedbo teh strojev ter avtomatizirana. Vsi elementi regulacije (njen opis bi posegel že v podrobnost poznavanja električnih strojev) so nameščeni v komandni omari, ki jo je tudi izdelalo naše podjetje.

V objektu računskega centra je na sicer relativno malem prostoru izvajalec naletel na vse vrste modernih instalacij: ventilacije, stabilizatorske naprave, popolnoma avtomatske klimanaprave (v prostoru, kjer se nahajajo dragoceni in občutljivi elektronski stroji, mora stalno vladati določena vlaga in temperatura in biti doseženo popolno odpravljanje), posebne ozemljitve stabilizatorskih tokokrogov, elektroinstalacije razvoda, moči in razsvetljave (osvetljenost prostorov 600 lx), talne instalacije, strel vodne naprave, šibko-točne instalacije itd. S posebno pozornostjo smo morali izvesti tudi avtomatsko ionizacijsko protipožarno zaščito, zlasti v prostorih,

ki so tudi klimatizirani, da ne pride do napačnih signalizacij sprememb v ozračju.

ELEKTRONIKA IN AVTOMATIKA NA POHODU

Brez težav seveda ni šlo, saj smo morali usklajevati dela z izvajalci in dobavitelji dvigal, avtomatskih vrat, klima-naprav (firma iz Italije), ozvočenja itd. ter našimi monterji CKV naprav, ki so izvajali instalacije vodovoda, centralne kurjave in ventilacije.

Ker sta, kot vemo, elektronika in avtomatika na pohodu in zastopnik ter uvoznik IBM strojev — podjetje za mednarodno trgovino »Intertrade« iz Ljubljane predvideva, da bo v naši državi opremljeno vse več podobnih elektronskih računskih centrov, nam dosežanje izkušnje in uspele rešene izvedbe instalacij na teh zahtevnih objektih ustvarjajo uspešne referen- ce za izvajanje in projektiranje instalacij ERC-objektov tudi v bodoče po vsej državi.

J. M.

POŠKODBE PRI DELU

Le varen način dela — zagotovilo za uspeh

V letošnjem prvem polletju se je poškodovalo v podjetju 87 (103) delavcev ali 3,61 % (4,71 %). Zaradi poškodb pri delu je bilo izgubljenih 7960 (9672) ur, od tega v breme podjetja 8160 (9184) ur, v breme socialnega zavarovanja pa 800 (488) ur. Pri tem se številke v oklepajih nanašajo na prvo polletje 1968.

Največ poškodb se je pripetilo v marcu: 20 (16) s 1832 (1552) izgubljenimi urami. Maja je bilo 19 (19) poškodb s 1640 (1672) izgubljenimi urami, sledi junij s 15 (19) poškodbami in 1112 (1768) izgubljenimi urami, nato januar z 12 (13) poškodbami in 1216 (1416) izgubljenimi urami, februar z 11 (20) poškodbami in 960 (1928) izgubljenimi urami in april z 10 (16) poškodbami in 1200 (1336) izgubljenimi urami.

ZAKAJ OČI TAKO NERADI ZASČITIMO?

Kljub vedno višjim izdatkom za nabavo varovalnih sredstev so še vedno na prvem mestu poškodbe na obeh rokah — 30 %. Čeprav vsi dobro vemo, da so oči najdragocenejši organ, jih vendar tako neradi zasčujemo, da se je kar 16 % poškodb pripetilo na oči. Sledijo poškodbe na nogah: 12 % na desni in 11 % na levi nogi. Poškodbe na drugih delih telesa je že mnogo manj.

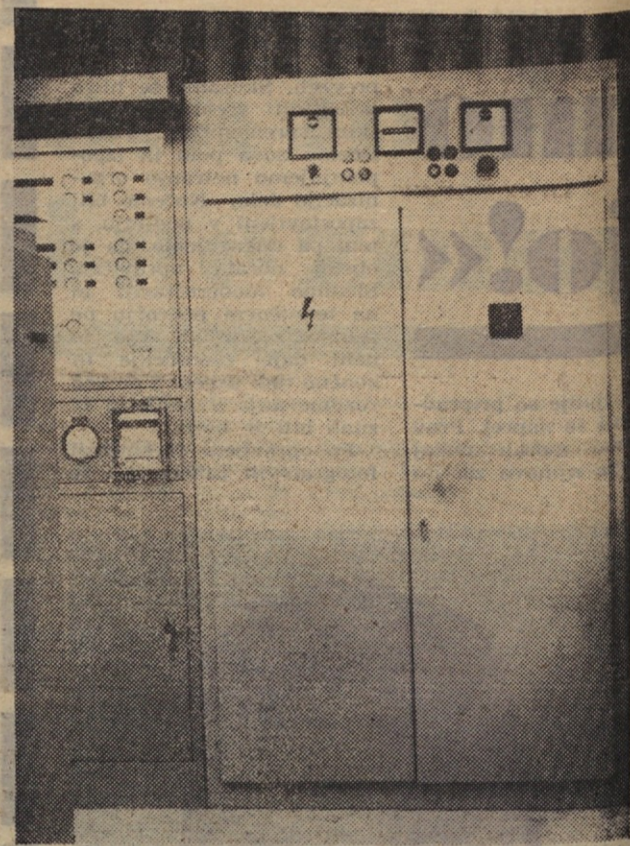
Največ poškodb smo zabeležili pri kvalificiranih delavcih, in sicer 40 %, sledi VKV delavci 20 %, NK delavci 16 %, ter vajenci in PK delavci — po 10 %.

Očiten je porast števila nesreč, do katerih je prišlo na poti na delo — letos 12, lani 5, z 2000 (654) izgubljenimi urami.

medtem ko na poti z dela letos ni bilo poškodb (lani 5 s 472 izgubljenimi urami). Na stroju se je pripetilo 14 (19) poškodb s 1080 (1576) izgubljenimi urami, ostalih obratnih poškodb pa je bilo 61 (74) s 4880 (6968) izgubljenimi urami.

MNOGI VZROKI ČISTO NEPO TREBNIH POŠKODB

V obratu CKV Koper se je v prvi polovici letošnjega leta pripetila smrtna nesreča delavca (po krivdi delavcev drugega podjetja), ki močno vpliva na končni pokazatelj pri številu izgubljenih ur. Po mednarodnih normah se šteje, da je z vsako smrtno poškodbo izgubljenih vsako leto 2100 ur (300 delovnih dni). Ker je bil ponesrečen star šele 21 let, bi moral delati še skoraj polno delovno dobo (po mednarodnih

Izdelek naše TEN je tudi komandna omara ERC Združenega ZTP v Ljubljani

normah 25 let), to je približno 23 let, kar zneso 48.300 ur. Torej je obrat CKV Koper utrpel zaradi 2 poškodb (ena lažja in ena smrtna) kar 48.364 izgubljenih delovnih ur.

Res je sicer, da je letošnje število nesreč pri delu občutno nižje kot v istem obdobju preteklega leta. Vendar s tem rezultatom ne moremo biti zadovoljni, posebno še, če pogledamo vzroke poškodb. Na prvem mestu so poškodbe, ki so jih dobili delavci ob padcu — 15 %, sledijo poškodbe delavcev, ki jim je padel predmet na del telesa — 14 %, nadalje tučki v oči — 12 %, udarci s kladivom — 12 %, vbodi — 9 %, neizgode pri transportu — 8 %, opekline — 8 %, hoja po gradbišču — 7 %, urezi — 5 %, poškodbe z električnim tokom — 5 % in razni drugi vzroki — 5 %.

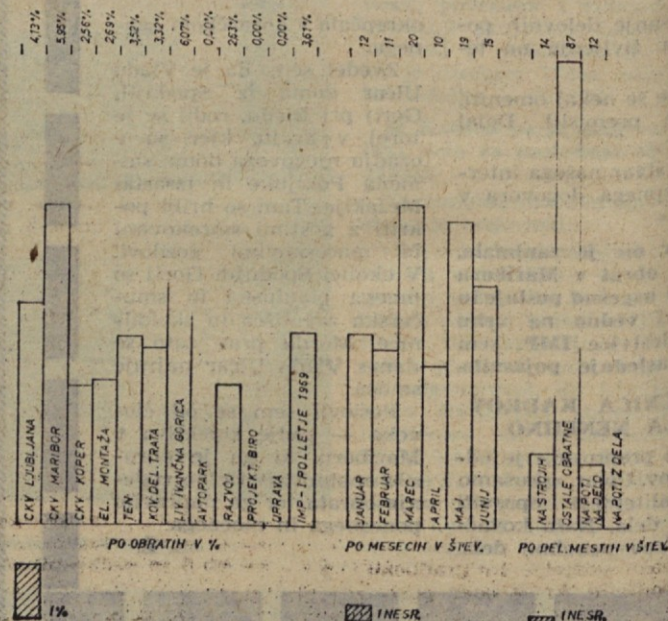
Se vedno so poglavitni vzroki poškodb subjektivne nara-

ve: nepazljivost, raztresenost in neupoštevanje varnostnih ukrepov pri delu. To namreč dokazujejo prav poškodbe pri delavcih, ki so padli pri delu, bodisi z lestve, v jašek, pri spotikanju ob predmete, ali pa jim je padel kak predmet na del telesa. Nedosledno uporabo zaščitnih sredstev, posebno še očal, dokazujejo poškodbe oči — tučki v oči, vbodi, opekline in urezi. Delno bi lahko pripisali težjim pogojem dela poškodbe, ki so jih delavci dobili pri raznih udarcih s kladivom in ob transportu materiala na gradbiščih. Poškodbe z električnim tokom pa so ponovno opozorilo, da nevarnost pri delu z električnim tokom ne smemo podcenjevati, čeprav smo električarji.

Ob tej priložnosti želimo ponovno poudariti, da je le varen način dela garancija za končen in popoln uspeh pri delu!

F. C.

NESREČE PRI DELU V I. POLLETJU 1969

NA VIDEZ KORISTNA PA VNDAR PRAVNO NEVELJAVNA POGODBENA DOLOČBA

Odgovornost je ostala pri nas

Številne so pogodbe o prevzemu instalacijskih del, ki jih sklepa naše podjetje z naročniki: bodisi neposredno z investitorji bodisi z gradbenimi podjetji kot glavnimi izvajalci. V pogodbah večkrat zasledimo tudi dogovor, da ukrepe za varnost pri delu prevzame naročnik.

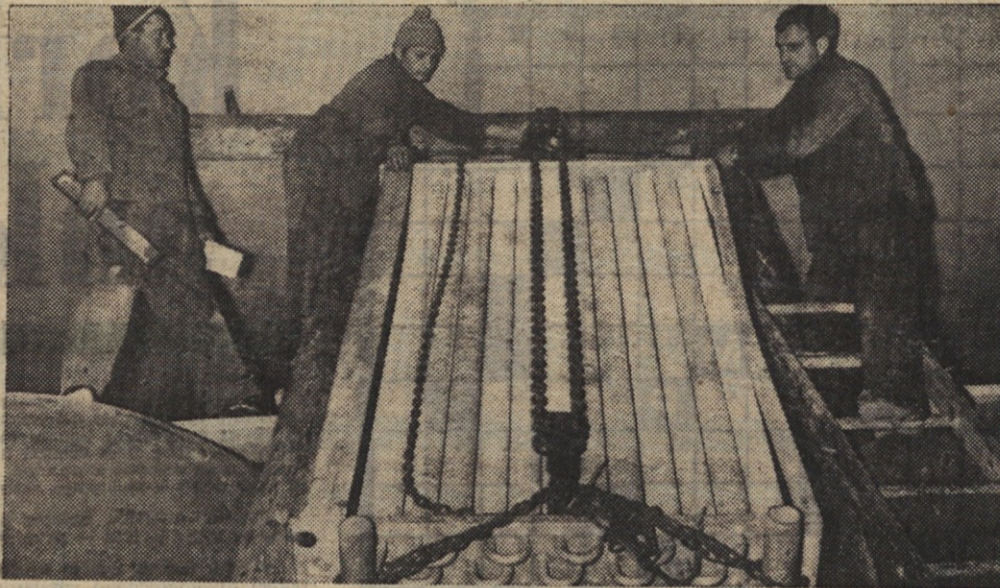
Tako pogodbeno določilo je sicer na videz logično in pravilno. Je dokaz, da predstavniki podjetja že pri sklepanju pogodb mislijo tudi na varnost naših delavcev pri delu. Treba pa je takoj poudariti, da postane tako določilo v primeru nesreče pri delu pravno neučinkovito.

V konkretnem primeru je naše podjetje sklenilo z investitorjem pogodbo o prevzemu instalacijskih del. Med drugimi določbami je pogodba vsebovala dogovor, da bo investitor sam poskrbel za varnost pri delu. S tem je bila odgovornost za varstvo pri delu na videz prenesena na investitorja, ki pa je to svojo obveznost prenesel dalje na gradbeno podjetje kot glavnega izvajalca.

GRADBENI ODER IZ TRHLIH TRAMOV

Gradbeno podjetje je med drugim postavilo oder, ki so ga uporabljali tudi delavci našega podjetja. Oder se je med delom podrl, z njega pa sta padla v globino in se poškodovala prav dva naša delavca. Zaradi daljšega zdravljenja je Komunalna skupnost socialnega zavarovanja s tožbo pri gospodarskem sodišču postavila zahtevek za povrnitev stroškov zdravljenja v več kot milijonskem znesku, in sicer nasproti vsem delom podjetjem hkrati.

Po dolgotrajnem sodnem poru, v katerem je vsako od toženih podjetij odklajalo svojo krivdo in odgovornost za nesrečo pri delu, je končno višja sodna instance na drugo pritožbo Komunalne skupnosti, na podlagi poročila posebnega zvečenca za varstvo pri delu, odločila, da sta za nesrečo pri delu odgovorni naše podjetje in gradbeno podjetje, ki je oder postavilo; obe podjetji sta soli-

Delo na odrih, kjer se dvigajo tudi zelo težka bremena. je navadno polno nevarnosti

darno dolžni poravnati nastale stroške zdravljenja.

V obrazložitvi sodbe sodišče poudarja, da morajo po zakonitih določbah za varstvo pri delu skrbeti delovne organizacije, pri katerih so osebe na delu zaposlene. Te organizacije so glavni nosilec nalog in zadev, s katerimi se izvaja in pospešuje varstvo pri delu. Z zakonom naloženih obveznosti s področja varstva pri delu pa po mnenju sodišča ni mogoče s pogodbo prenesti na druge delovne organizacije.

Odgovornost za varnost svojih delavcev je torej navzlic navedeni pogodbeni

določbi pravno obdržalo podjetje IMP, ki bi se bilo moralo pred uporabo gradbenega odra, ki ga je sicer postavilo gradbeno podjetje, prepričati, ali oder v varnostnem oziru ustreza obstoječim predpisom. V nasprotnem primeru bi moralo delo na odru odkloniti in od gradbenega podjetja zahtevati, da postavi oder na ustrezen in zanesljiv način.

OPUSTITEV Z BOLEČIMI POSLEDICAMI

Iz navedenega pa izhaja, da v tem primeru prav IMP zadene neposredna krivda za opustitev predpisanih ukrepov za varstvo pri delu.

Del krivde pa seveda nosi tudi gradbeno podjetje, ki je oder postavilo.

Tako sodba, ki je pravno-močna in zoper njo ni nadaljnje pritožbe.

Mišljenja smo, da je treba na ta primer še posebej opozoriti vse delavce v operativni službi, ki se pri izvajanju del ne smejo zanašati na pogodbeno določbo o prenosu odgovornosti za varstvo pri delu, marveč morajo podvzeti vse potrebne ukrepe, da se nesreče preprečijo, ker ima sicer nesreča pri delu hude posledice tudi za podjetje, v moralnem in materialnem pogledu.

G. K.

DODATEK — BREZ DODATNIH POGOJEV

Obratni delavski svet Tovarne elektronaprav je predlagal Centralnemu delavskemu svetu, naj izda uradno tolmačenje 3. točke 58. člena novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, in sicer v tem smislu, ali pripada dodatek za redni letni dopust — za otroka — ne glede na kake druge pogoje, npr. ne glede na to, ali tudi zakonski tovariš našega delavca v svojem podjetju dobi dodatek za tega otroka.

Navedeno določilo pravilnika namreč daje pravico do dodatka v znesku 50 din za vsakega otroka našega delavca v predšolski dobi in v času šolanja, vendar največ do 25. leta starosti.

CDS je na svoji seji dne 18. 8. 1969 izdal tolmačenje v tem smislu, da gre dodatek za vsakega otroka, brez vseh nadaljnjih pogojev, zlasti tudi neodvisno od okoliščin, ali prejme morda podoben dodatek za istega otroka tudi zakonski tovariš našega delavca pri svojem podjetju.

Smatramo, da je tako tolmačenje tudi edino logično in ustrezno.

Zamudnikom je (še enkrat) odzvonilo

Problem — kako preprečiti ali vsaj temeljito zmanjšati zamujanje ob prihajanju na delo — je bil tema razpravljanja samoupravnih organov vseh obratov podjetja že večkrat. Tako so centralni samoupravni organi že v letu 1967 sprejeli vrsto ukrepov, s pomočjo katerih naj bi zamudnikom stopili na prste. Ti ukrepi so bili tedaj objavljeni tudi v Glasniku s člankom pod naslovom »Zamudnikom je odzvonilo«.

Letos pa je popis na ta način zamujenega delovnega časa pokazal, da sprejeti ukrepi niso zadeli v črno, v precejšnji meri tudi zaradi tega, ker jih pristojni organi večji del niti niso izvajali, vsaj redno ne. Zato se je zamujanje spet razpaslo.

V zvezi s tem je CDS na svoji zadnji seji dne 18. 8. 1969 te ukrepe poostрил tako, da je spremenil oz. dopolnil Tabelo 2 na strani 82 in sl. Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Sprememba se nanaša predvsem na kriterij pod št. 4 (delovna disciplina in odnos do sodelavcev), deloma pa tudi na kriterij pod št. 1 (storilnost in delovna sposobnost).

Po novih določilih se članom delovne skupnosti, ki neopravičeno zamujajo na delo, zmanjša osebna ocena, nedavno tega določena ob izdajanju odločb po novem pravilniku v mesecu juniju. Če delavec v teku 3 mesecev neopravičeno več kot trikrat zamudi ob prihodu na delo, se mu — in sicer ne glede na količino zamujenega delovnega časa — osebna ocena zmanjša po naslednjih kriterijih:

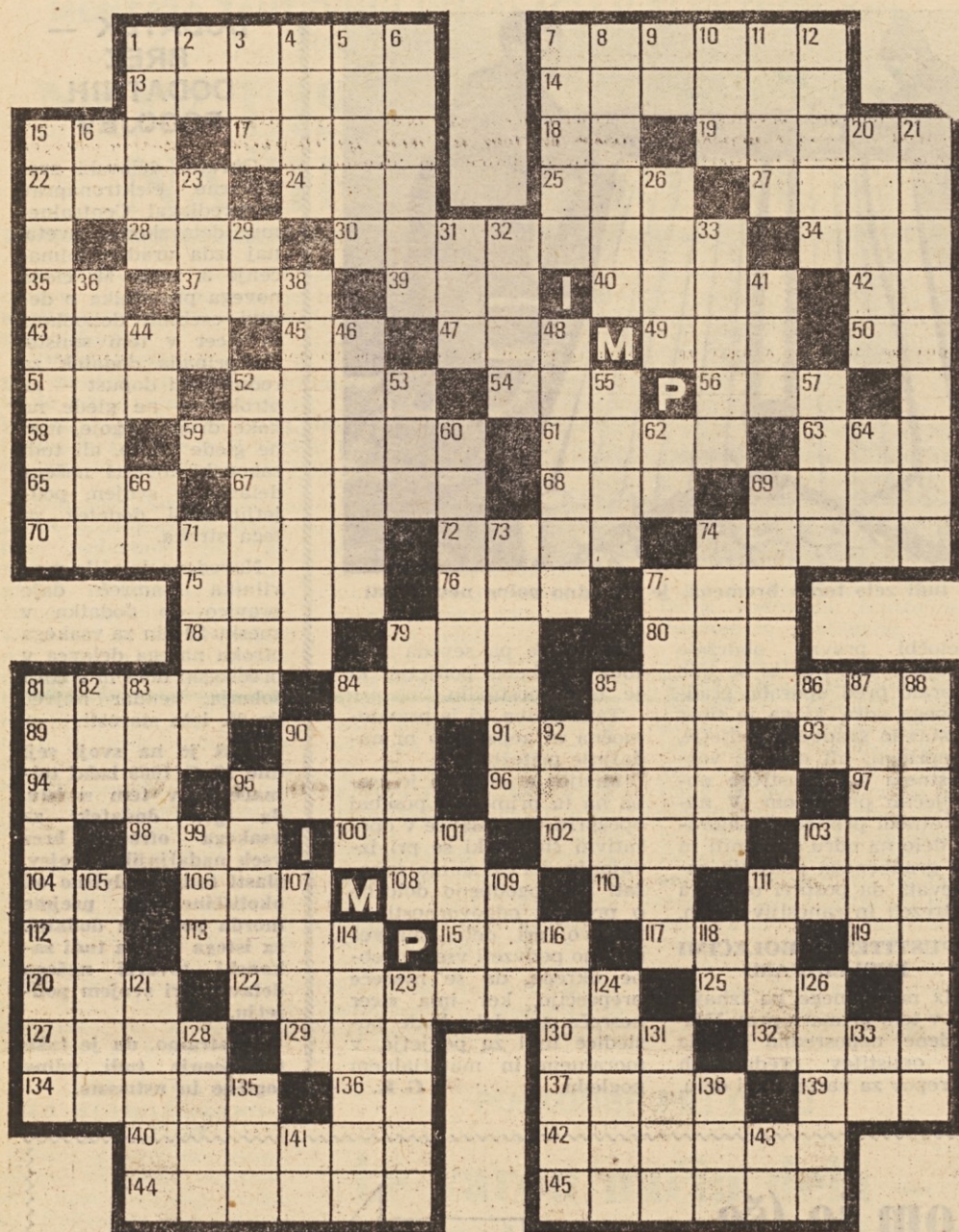
- ob 4 do 5-kratni zamudi za 3%
- ob 6 do 8-kratni zamudi za 5%
- ob 9 in večkratni zamudi za 8%

Dodatno se zniža tudi osebna ocena glede kriterija storilnosti in delovne sposobnosti, in sicer za 2. odstotka, vendar le pri najmanj devetih zamudah v dobi 3 mesecev. Razen tega se seveda vse neopravičene zamujene delovne ure odbijejo od števila ur po rednem delovnem času, ob vsakokratnem obračunu osebnih dohodkov. Pri tem se zamujene ure ne morejo kot dosedaj nadomestiti z nadurnim delom, kar je tudi posebna novost.

Ta določila praktično pomenijo — glede na to, da veljajo po 8 dneh od dneva objave, torej približno od 25. avgusta dalje — da bodo komisije za osebne dohodke prvič odmerile »penale« za zamujanje okoli 21. novembra, in sicer po številu zamud v času od 25. 8. do 21. 11. 1969. Tako odmerjeni »penale« pa bo zamudnika bremenil naslednje 3 mesece, torej do 21. 2. 1970, ko bo ponovna revizija.

Nekateri tovariši, ki so sicer v vsakem pogledu vztrajni, bodo seveda tudi ob teh ostrih sklepih dejali: »Tudi to nas ne bo strlo!«... Prav gotovo pa bo velika večina odslej vsak večer le skrbneje naraevala budilke in jim vsako jutro tudi zvesteje prisluhnila.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. predsednik izvršnega sveta SRS, 7. ličinka trihinele, 13. vitezov služabnik, 14. zanos, pretiravanje, 15. tečaj, 17. del pravilnika, 18. pritrdilnica, 19. ime filmske igralkice Day, 22. evropsko gorstvo, 24. nikalnica, 25. latinsko: umetnost, 27. stare mere, 28. staronemški filozof, 30. izdelovalec lasulj, 34. naša reka, 35. začetnici modernega slovenskega pesnika, 37. vrsta, 39. del sklode, 40. tovarna sportne opreme, 42. osvobodilna organizacija, 43. dobe, 45. karta, 47. smučanje (tujka), 49. Gardner, 50. kazalni zaimek, 51. abesinski plemenitaš, 52. kočevski telesnovzgojni delavec, 54. skandinavsko božanstvo, 56. grška črka, 58. neznanec, 59. stara doba, 61. zdravilna rastlina, 63. števnik, 65. oče, 67. neumnež, 68. doba, 69. domača žival, 70. vojaška oskrbovalnica, 72. številke, 74. sobica, 75. pesnitev, 76. del imena kitajskega pesnika, 77. skalovje, 78. glas, 79. bglečina, 80. paradiž, 81. jezero v Makedoniji, 84. mesto v CSSR, 85. jadransko letovišče, 89. del naše domovine, 90. del dneva, 91. japonska služabnica, 93. doba, 94. radiotelevizija, 95. oklep, 96. italijanski časopis, 97. del kopnine, 98. števnik, 100. filmska igralka, 102. žensko ime, 104. začetnici slovenskega pesnika, 106. števnik, 108. del obraza, 110. ista samo-glasnika, 111. utežna mera, 112. medmet, 113. tovarna čevljev, 115. vrsta, evropski veletok, 119. numero, 120. glina (mn.), 122. mineralog, 125. soprog, 127. vrednost, 129. glas trobente, 130. alkoholna pijača, 132. snežni človek na Himalaji, 134. starogrški trg, 136. začetnici norveškega skladatelja, 137. rudar, 139. žnoj, 140. severna dežela, 142. slovnično število, 144. German, 145. tovarna ladja.

NAVPIČNO: 1. naša mejna reka, 2. avtonomna pokrajina, 4. posoda, 4. barka, 5. vzor, 6. spolna bolezen, 7. del kolesa, 8. kraj pri Ljubljani, 9. sosedni črki, 10. predlog, 11. grški basnopisec, 12. Capek, 15. ruski pisatelj («Dr. Zivago»), 16. staroslovenska pijača, 20. neumnež, 21. skladba, 23. Estonci, 26. dvorana, 29. osebni zaimek, 31. klic na pomoč, 32. pogorje nad Reko, 33. ravnina, 36. smisel, poudarek, 38. Atenin tempelj, 41. perje, 44. Novi Sad, 46. starogrški umetnik, 48. pregovori, 52. nasprotnik, 53. stare utežne mere, 55. Nemeth, 57. del snovi, 60. snov za lepljenje, 62. letalska družba, 64. soglasnik med dvema istima zvočnikoma, 66. nemški predlog, 69. shramba, 71. grška boginja, 73. šolsko opravilo, 74. samoveznica, 77. branjevec, 79. staroindijski duhovnik, 81. nasilnica, 82. pes, 83. kava, 84. obala, 85. jezero v Afriki, 86. samo, 87. reka v Palestini, 88. rudnina, 90. črki, 92. Gardner, 95. mariborski nogometaš, 99. težko orožje, 101. francoski pisatelj, 103. površinska mera, 105. zraven, 107. naglas, 109. potomec, 111. odpadki, 114. odgovor, 116. tla v sobi, 118. američij, 121. elektroda, 123. instinkt, 124. krog, 126. žepni tat, 128. jezero v SZ, 131. nemški pisatelj (Thomas), 133. kazalni zaimek, 135. dalmatinsko žensko ime, 138. igralna karta, 141. Slovenska matica, 143. nikalnica.

Na številne želje naših bralcev, zlasti še bratke, danes spet objavljamo križanko. Rešitve pošljite do 15. septembra v zaprti kuverti v tajništvo podjetja.

Nagrade običajne!

Koristna anketa

Ob polletju je tudi uredniški odbor «Glasnika» pregledal svoje delovanje in pretrpel pripadajoče stroškovne pokazatelje. Čeprav so bili ti pokazatelji ugodni in v okvirih planiranih stroškov, je uredniški odbor želel zvedeti tudi mnenje neposrednih bralcev — članov naše delovne skupnosti. Zato je naslovil vsem članom ODS in CDS dopis z naslednjo vsebino:

»IMP-GLASNIK«, časopis naše delovne skupnosti, dopolnjuje letos že svoje 3. leto — prva številka je izšla 1. maja 1967.

V letih 1967 in 1968 je izhajal vsak 2. mesec na 16 straneh. Ob takem (dvomesečnem) izhajanju pa se je skoraj redno dogajalo, da časopis ni bil ustrezno aktualen. Upoštevati je namreč, da je treba kompleten, za tisk pripravljen material (že dokončno predelan) oddati v tiskarno najkasneje 8 dni pred izidom. Tako je mogel Glasnik poročati o aktualnih dogodkih in priložnostih kratkele za dvomesečno ali celo daljšo zamudo. Če je obveščanje in informiranje članov kolektiva glavni namen časopisa, potem je gotovo, da tak neaktualen način obveščanja ni bil najbolj ustrezen.

Zato je uredniški odbor predlagal, Upravni odbor podjetja pa sklenil, da bo Glasnik izhajal letos vsak mesec (ob delitvi osebnih dohodkov), vendar v polovičnem obsegu, torej načeloma na 8 straneh. Izračuni so namreč pokazali, da pomeni vsakomesečno izhajanje le nebištevno povečanje stroškov (za pribl. 23 %), aktualnost obveščanja pa se s tem bistveno poveča. Obseg na 8 straneh pa je minimalen, če naj Glasnik objavlja razen rednih obvestil in sklepov vseh organov upravljanja tudi zapise o naših najpomembnejših strokovnih dosežkih, reportažne zapise o delu posameznih obratov, razgovore z uglednejšimi delavci, vesti iz obratov, poučne sestavke o pravicah in dolžnostih delavcev itd. V nasprotnem primeru bi se Glasnik spremenil v »uradni list« upravne podjetja, kar pa že splošno ni bil njegov namen.

Na ta način — vsak mesec — je Glasnik izšel letos doslej devetkrat. Šestkrat je izšel na 8 straneh, dvakrat na 12 straneh in enkrat (1. maja) celo na 16 straneh. Kajti uspešnih prispevkov, primernih za objavo, je uredništvo prejelo dovolj. Vendar bo odslej do konca leta številka vsebovala izključno 8 strani, da ne bi prekoračili plana stroškov.

Uredniški odbor, v katerem so predstavniki vseh obratov podjetja, je na svoji seji dne 30. 7. 1969 pregledal polletno delovanje časopisa in ugotovil,

da se je vsakomesečni način izhajanja tudi praktično izkazal kot ugodnejši in ustrežnejši iz razlogov, ki smo jih našli, in da dejanski stroški ne prese-gajo planiranih.

Vsekakor pa želi uredniški odbor zvedeti tudi mnenje neposrednih bralcev, zato naproša vse obratne, delavske svete, da na svoji naslednji seji kratko razpravljajo o tem in zavzamejo, stalische predvsem glede naslednjih vprašanj:

- Ali je časopis pri članih kolektiva bran in sprejet z zanimanjem?
- Ali sedanja vsebina časopisa ustreza oz. o čem naj bi v bodoče še poročali?
- Ali naj časopis še naprej izhaja — kot sedaj v letu 1969 — vsak mesec na 8 straneh; če ne, ali naj morda izhaja na 2 oz. 3 ali celo več mesecev, in v kakšnem obsegu?

Odgovori na ta vprašanja bodo uredniškemu odboru dragoceni in celo nujen napotek pri njegovem delu za nadaljnje oblikovanje časopisa in periodiko izhajanja.

Dejansko so o teh predlogih razpravljali vsi obratni delavski sveti na svojih sejah v prvi polovici avgusta, ko so obravnavali tudi polletno poslovanje podjetja. Iz njihovih soglasnih sklepov je razvidno, da člani naše delovne skupnosti Glasnik radi in z zanimanjem berejo, da je časopis svojo nalogo informiranja dobro opravil in da naj zaradi tega, pa tudi zaradi aktualnosti objavljenih prispevkov izhaja še naprej vsak mesec, načeloma na 8 straneh. Objavljal pa naj bi redno tudi sklepe vseh ODS, več reportaž iz življenja kolektiva, več strokovnih člankov, uvedli naj bi stalno rubriko »prišli — odšli« itd.

O tem je razpravljala tudi CDS na svoji seji dne 18. 8. 1969 in je sklepe ODS potrdila.

Ti sklepi pa bodo uredniškemu odboru in tudi vsem dopisnikom nova spodbuda in napotek za obogatitev glasila naše delovne skupnosti.